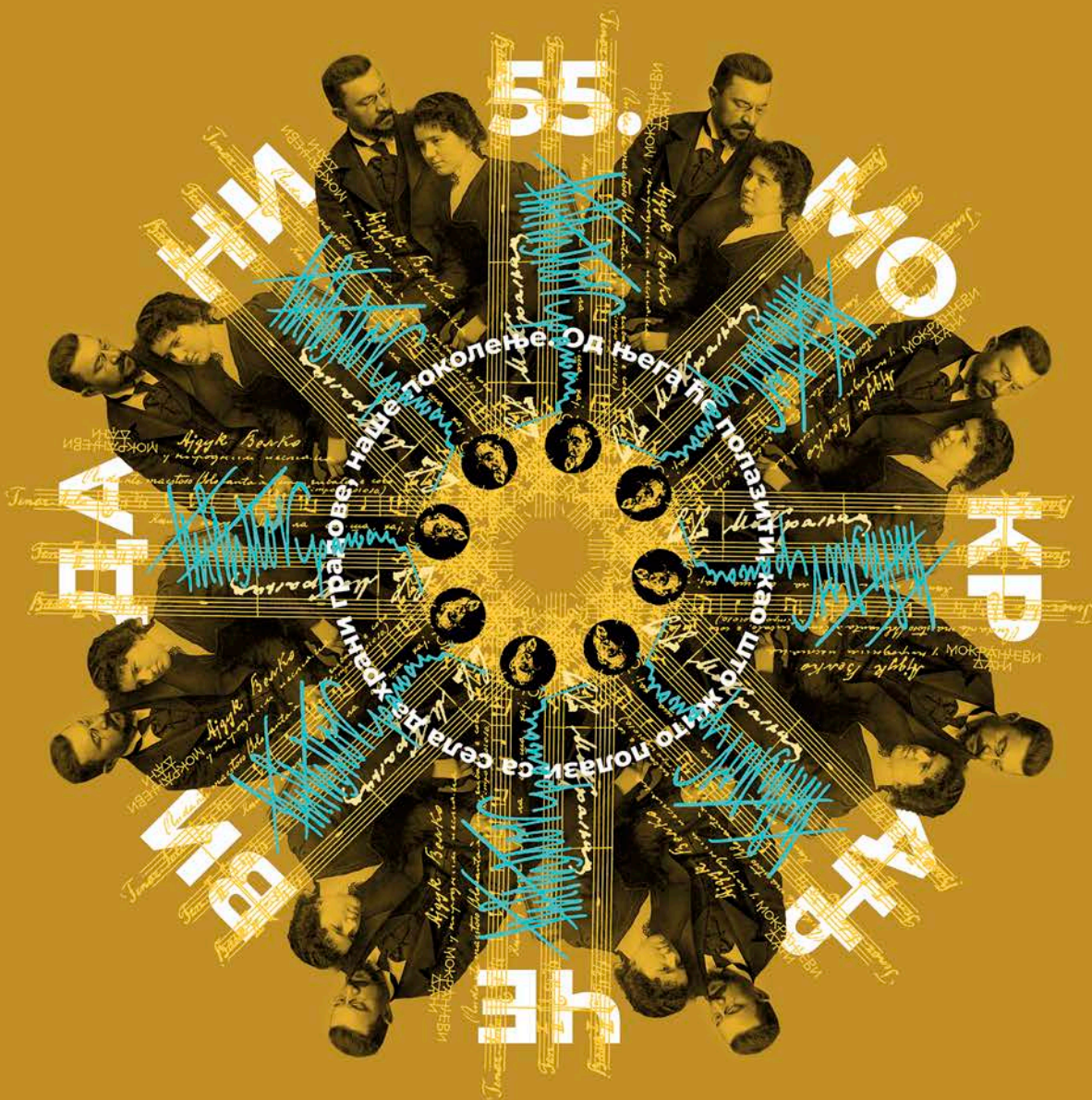

МОЖРЪНЪЦ

Часопис за култура, број 23, децембар 2021.

МОКРАЊАЦ

Часопис за културу

Број 23, децембар 2021.

Часопис се објављује као годишњак

Оснивач и издавач

Дом културе *Стеван Мокрањац*

Трг Ђорђа Станојевића 5,

19300 Неготин, Србија

Тел. +381 (0)19 54-36-76, 54-20-57

E-mail: dkmokranjac@gmail.com

Директор **Јованка Стефановић-Станојевић**

Главни и одговорни уредник **Др Соња Маринковић, ред. проф.**
Универзитет уметности у Београду
Факултет музичке уметности

Редакција **Др Бранка Радовић, редовни професор у пензији**
Универзитет у Крагујевцу, ФИЛУМ
Др Драгана Јеремић Молнар, редовни професор
Универзитет уметности у Београду, ФМУ
Др Соња Станимировић, редовни професор
Универзитет у Нишу, Факултет уметности
Др Санда Додик, редовни професор
Универзитет у Бањој Луци, Академија умјетности
Стефан Цветковић, асистент
Универзитет уметности у Београду, ФМУ

Издавачки савет **Др Александра Паладин, музиколог**
Маја Чоловић Васић, музиколог
Др ум. Тамара Адамов Петичевић, диригент
Др Данка Лајић Михајловић, етномузиколог
Зоран Симјановић, композитор
Јованка Стефановић-Станојевић, директор Дома културе Стеван Мокрањац Неготин
Рената Ђурђевић Станковић, организатор манифестација у Дому културе Стеван Мокрањац Неготин.

Ликовни изгле **Тијана Марианковић**

Фотографије са фестивала **Драгослав Илић**

Тираж 500 примерака

Штампа Линотип, Неготин

ISSN 1452-2691-Мокрањац

COBISS.SR-ID 168391943

Часопис *Мокрањац* уписан је у регистар јавних гласила који се води у Министарству информација под редним бројем 2917

Овај број часописа је штампан захваљујући финансијској подршци Општине Неготин.

САДРЖАЈ

НАУЧНА ТРИБИНА

Мирадет Зулић

МОКРАЊЧЕВА ДЈЕЛА НА РЕПЕРТОАРУ СРПСКИХ ПЛЕВАЧКИХ ДРУШТАВА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ У МЕБУРАТНОМ ПЕРИОДУ.....2

ФЕСТИВАЛ

Радмила Смиљанић

БЕСЕДА НА 55. МОКРАЊЧЕВИМ ДАНИМА..... 11

Стефан Савић

55. МОКРАЊЧЕВИ ДАНИ, 11.09. – 12.09.2021.
„ПЕСМА НАС ЈЕ ОДРЖАЛА, ЊОЈЗИ ХВАЛА!“..... 13

Предраг Милошевић

КОЛОНИЈА У ДОБА КОРОНЕ.....21

Тамара Адамов Петичевић

КОНЦЕРТ СТЕФАНА МИЛЕНКОВИЋА И ХИЛДЕ ШВАН, 13.09.2021..... 24

Томислав Мијовић

ЦРНО-БЕЛА УМЕТНОСТ ДРАГОСЛАВА ИЛИЋА..... 28

Мара Макарић

ИЗЛОЖБА ВАЈАРА МИЛОВАНА КРСТИЋА..... 34

Маја Чоловић Васић

КАМЕРНИ ТОНОВИ НА МОКРАЊЧЕВИМ ДАНИМА..... 36

Александра Паладин

ИЗВОР ВОДА ИЗВИРАЛА.....40

САВРЕМЕНА СРПСКА МУЗИКА

Тијана Лукић

СТЕФАН МИЛЕНКОВИЋ У ДИСКУРСУ НОВИХ МЕДИЈА И КУЛТУРЕ..... 46

ПОДИЈУМ МЛАДИХ

Душица Младеновић

ПРИВАТНО МУЗИЧКО ШКОЛСТВО У КНЕЖЕВИНИ/КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ И У СРБИЈИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА..... 56

Марија Божовић

ДВОРСКА МУЗИКА У КНЕЖЕВИНИ/КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ И КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ.....70

УПУТСТВО ЗА САРАДНИКЕ 90

55. МОКРАЊЧЕВИ ДАНИ, 11.09. – 12.09.2021.

„ПЕСМА НАС ЈЕ ОДРЖАЛА, ЊОЈЗИ ХВАЛА!“

Стефан Савић

Универзитет уметности у Београду
Факултет музичке уметности
ДАС Музикологија
stefansavic111@gmail.com

У тренутку када пошаст са обличијем корона вируса поново односи велики број људских живота питамо се да ли је умесно песми придавати такву исцелитељску снагу? Да ли је стих из наслова пуки, анахрони романтичарски идеал или неугасива, пламтећа искра човековог духа? У свим узлетима и посрнућима наше цивилизације већ столећима опстају човек и песма која се изнова рађа и замире на његовим уснама. А због чега је тако? Стога јер из дубине бића кроз песму изнедрујемо унутрашњи свет и појмимо спољашњи. Песма је сведочанство наших тежњи да објумимо тоталитет живота у његовим свеколиким видовима. Она ја насушна потреба да свакодневници удахнемо виши смисао и лакше поднесемо неминовну патњу коју носи. Зато човек од давнина пева и певаће док је света и века. Управо је то суштина стиха у наслову, преузетог из *Песме о ђесми* Јована Јовановића Змаја. Наш песник-романтичар, лекар по професији, данас би засигурно био поборник холистичког приступа медицини, јер славећи поезију увиђао је значај обостране неге душе и тела. Његов духовни и уметнички сродник Стеван Ст. Мокрањац у песми открива виталистички потенцијал и руковедајући ствара стилизовани музичко-поетски микрокосмос народних обичаја, културе и традиције. Мокрањчева музика највиша је афирмација живота, подједнако овоземаљског и вечног, неугасиви трачак светлости у тами, *lux aeterna* пикардијског окончања *Ојела* у

деоници тенора. Попут лучоноше, фестивал Мокрањчеви дани 55. пут заредом осветљава пут на културној мапи Србије. Треба одати нарочито признање организаторима Фестивала, који нису допустили да се то светло угаси, упркос бројним логистичким и уметничким изазовима са којима су се сусрели. Без обзира на то програм се одигравао беспрекорно уз савесно поштовање свих епидемиолошких мера и без икаквих инцидента. Иако је Фестивал, сасвим разумљиво, био сведен на скромније оквири, није жртвован квалитет и садржајност програмске концепције око које су окупљена нека изузетна имена из света музике. Камерни карактер Фестивала оличавао је присност и фамилијарност између публике и извођача, нескривену радост због повратка у Неготин након једногодишње паузе.

Светло о коме смо говорили, сада је заиста обасјало и двориште Мокрањчеве куће, чинећи још посебнијим и свечанијим амбијент за церемонију свечаног отварања Фестивала 11. септембра, која је отпочела полагањем венаца на композиторов споменик. Након уводних обраћања представника локалних власти и Министарства културе, част да беседи припала је нашој великој оперској уметници и уваженој примадони Радмили Смиљанић. Више него што се можда и мисли, неготинска публика држи до традиције беседништва на отварању Фестивала, видећи у томе не формалност, већ чин којим се одаје дужно

Директорка Дома културе Јованка Станојевић додељује Златну плакету беседнику, примадони Радмили Смиљанић

Извођење *Шесте руковети* на отварању Фестивала

поштовање Стевану Ст. Мокрањцу и његовом родном крају. Веома им је стало до дигнитета речи које беседник упућује окупљенима, стога су пред њега стављена одговорност и немала очекивања. Ипак, запитајмо се на тренутак шта некима можда представља беседа. Да ли су то странице и странице текста закићене великим речима и мислима? Или је у питању непосредан, искрени доживљај при сусрету са Мокрањчевим опусом и дејством његове музике на лични развој? Јер чему празно слово о неопходности и значају таквог репрезента онога најбољег у нашој култури и уметности, ако се то не проживи дубински, изнутра? Свакако, тиме се не оповргава значај онога што је спољашњи фактор оличен у културној политици. Беседа Радмиле Смиљанић управо одражава тај интиман однос према Мокрањцу, који је имао великог удела у њеним првим музичким корацима, а потом и студентским данима. Присећајући се своје хорске активност, подцртала је изузетан значај музицирања и пријатељства у аматерским друштвима. Када имате пред собом врхунског оперског певача сјајне каријере европског ренома, који са пуно топлине, љубави и спонтаности беседи о Мокрањцу и уопште хорском животу, допире до вас суштинска порука о томе шта су формативни стубови у обликовању младог човека.

Свечаност отварања Фестивала завршена је извођењем Мокрањчеве *Шесте руковети* здружених хора из Неготина и новосадског хора *Свети Стефан Дечански* под вођством Тамаре Адамов Петичевић. Диригенткиња је дошла на изванредну идеју да троструку улогу соло тенора, као наратора, Мула-паше и Хајдук Вељка, додели двојци певача, Александру Толмиру и Бојану Здравиху. Поменути тенори, иначе још чланови хора СНП-а и *Свети Серафима Саровској* из Зрењанина, иако врло сличне појаве, довољно различитим тенорским бојама успели су уверљиво да портретишу турског пашу и хероја Првог српског устанка. Интепретативни увиди Адамов Петичевић нису се завршили само на овој оригиналној идеји, напротив свака песма је обилвала виспреним ишитавањем повезаности значењских слојева текста и музике, као и цело-

Лесковачки хор Бранко

купне драматургије руковети. Наступи помен-тог тенорског двојца пратиле су хорске реплике које нису биле штуро понављање речи, већ су налик турбама у Баховим пасијама рефлектовале расположења главних ликова. У песми *Расло ми је бадем дрво* интимност атмосфере љубавног пара остварена је кроз суптилна динамичка нијансирања у дијалогу деоница мушких и женских гласова. Посебно сликовито је било објашњење диригенткиње ансамблу да почетне стихове песме *Болан ми лежи* треба изводити пезанте наглашавајући јаку добу попут посмртне корачнице. Почев од херојске баладе, преко лирског средишта, тужбалице и свечане химне тријумфа, Тамара Адамов Петивијевић је уткала поменуте експресивне жанрове у јединствен наратив о крајинском јунаку.

Овогодишње наптевавање хорова било је слика и прилика искушења са којима су се подједнако суочили организатори и учесници. Због епидемиолошке ситуације и болести која је почела у том тренутку поново да узима маха, учешће су отказали ансамбли из иностранства, а домаћи хорови били су осетно ослабљени. Први учесник, лесковачко црквено певачко друштво *Бранко*, десетковано са мушким гласовима, имало је потешкоћа да изнесе програм који захтева квантитативно, али и квалитативно већи извођачки потенцијал. При одабиру композиција ди-

ригент Мирољуб Цветковић повео се пре личним афинитетима, него ли могућностима и особеностима звука свога хора. Одлучивши се за *Гласом мојим ка Господу возвах* Александра Архангелског, *Несџи Свјати* из *Ојела* Стевана Ст. Мокрањца и *Бојородице дјево* из *Свеноћној бдења* Сергеја Рахмањинова, Цветковић као да је потенцирао недостатке и онако смањеног састава, науштрб његових добрих страна. Иако поменуте одломке често изводе, додуше са променљивим успехом, хорови различитих димензија и домета, њихова концертантна, такмичарска презентација изискује додатни ниво умећа и интерпретације. Дефицит певача је утицао на ограничен динамички дијапазон и волумен, као и на неуубедљиво и несигурно дељење деоница, нарочито тенорске у завршним одсецима нумера Мокрањца и Рахмањинова. Осим тога, лесковачки хор је тип ансамбла сасвим различитог звучног идентитета, коме су примереније композиције друкчијег жанровског и стилског профила. Чим су на ред дошле Мокрањчева *Друја руковети* и *Фашише коло врањске девојке* Ивана Марковића, аутора млађе генерације, мане хора су преобраћене и у новом контексту постале предност. Камерне пропорције ансамбла, сведеног, али култивисаног тона и завидно чисте интонације, омогућиле су младалачки полетно и ритмички потентно извођење ових фолклор-

Хор из Врбаса

Крагујевачко певачко друштво

них вињета насупрот неретко тромим и недовољно прецизним већим саставима. Умногоступорно исправивши утисак Мирољуб Цветковић и левковачки хор Бранко сасвим су заслужено добили награду за најбоље извођење Мокрањчеве композиције према мишљењу жирија који су чинили музиколог др Соња Маринковић, диригент др ум. Тамара Адамов Петичевић и примадона Радмила Смиљанић.

Следећи су нам се представили *Бачки њевачи* из Врбаса под вођством Јелене Алексић. Пре доношења било каквог суда о њиховом наступу,

неопходно је напоменути да се ради о хору који је основан 2014. године на иницијативу њихове диригентке и уз помоћ Културног центра Врбаса. Похваљујући жељу и труд за развојем хорског певања у мањим срединама и разумевајући да је по среди стасавање младог хорова и ансамбла, морамо ипак изнети неколико добронамерних критика. У односу на претходни наступ, још више је до изражаја дошао неприкладан одабир програма. Нотна слика Мокрањчевог *Тебе њојем* на око делује једноставно, али заправо тражи од хориста пуно певачког даха и дисциплине, а од диригента умешност у обликовању дугих фраза. Композиције оваквог типа поготово изискују лепоту боје и интонативну чистоту, с обзиром на њихову коралну фактуру. Нажалост ништа од тога нисмо могли да чујемо у извођењу *Бачких њевача*. Уследила је *Шестиа руковети* и већ први тонови солисте потврдили су да ће то бити превелик залог за њега и читав ансамбл. Нешто боље је прошла наредна композиција *Con El Vito* Мануела Лисотија, да би трагична атмосфера и секундна сазвучија македонске патриотске песме *Гоце* Тодора Скаловског, оставили утисак потешкоћа са којим се хор сусреће у савладавању репертоара изван њихових реалних могућности. Претходна запажања немају сврху да охрабре састав *Бачки њевачи* и Јелену Алексић, већ само да укажу на чињеницу да је потребно још времена и посвећеног рада како би се решили проблеми техничке природе хорског извођаштва, као и доза објективности при селекцији програма и пријављивању на реномирана такмичења. Жири је то препознао и као подстицај у будућем напретку и стасавању доделио им награду за учешће на Фестивалу.

Уследио је наступ *Крагујевачкој њевачкој друштва* којим руководи Ђорђе Цатић. Потребно је одмах на почетку похвалити програм којим су се представили на Натпевавању. Одабраним световним и духовним композицијама обухваћено је неколико генерација домаћих аутора, као и њихови различити стилски и композициони приступи у третману фолклорног предлошка и идиома црквене музике. Прво је изведена композиција Светислава Божића *Воскресеније*

Победнички хор *Мокрањац* из Београда

Христово видјевше, илустративна за поетику једног од наших најзначајнијих композитора на пољу хорског стваралаштва последњих деценија. Мелизматично расцветавање мелодије налик карловачком појању у првом одсеку диптиха изведено је флуидно и прозачно, док је силабично низање акорада блиско руском фону у другом наступило као ефектан фактурни и тонални контраст светла и таме. У наредној нумери *Господи возвах Тебје* Владимира Трмчића истканути су фини хармонски валери на трагу Тајчевићевог рукописа. Када је у питању Мокрањчево дело, њихов избор је пао на *Девећу руковеш*, назиглед мање захтевно дело у односу на претходна по питању музичког језика. Међутим, испоставиће се да је управо *Девећа руковеш* била камен спотицања за крагујевачки хор. Све оно што је незнатно сметало у претходним композицијама, код Мокрањца је неумољиво избило у први план. Отворени и превише светли вокали, гурање тонова и недостатак легата, реска боја сопранске деонице, били су неприкладни чак и за руковет која својим лапидарним, музички 'огољеним' исказом симболизује црногорски крш. Ипак, као и у случају лесковачког ансамбла, десило се да мане каткад могу постати врлине. У извођењу *Три народне* Љубице Марић нерафинираност звука послужила је као експресивно средство при ак-

центовану архаичних слојева фолклора. Крагујевачки хор се на крају размахнуо у разиграном мешовитом метру *Јовано, Јованке* Богдана Димића, обједињујући идеал световног диптиха певања и играња. Жири им је са пуним правом доделио награду за трагачки однос према домаћем хорском репертоару.

Дошао је тренутак за наступ последњег учесника Натпевавања, уједно и победника, Хор *Мокрањац* из Београда, којим диригује Катарина Станковић. Откако је дошла на њихово чело Станковићева је претходних неколико година умногоме подмладила ансамбл квалитетним певачима и школованим музичарима, улажући енергију у концертну активност, а круна свих тих напора јесте такмичарски ангажман на овогодишњем Фестивалу. Већ прва композиција *Тебе Боја похвалим* Стевана Ст. Мокрањца показала је висок степен хомогености хорске боје, подједнако у линеарном и вертикалном аспекту. Нарочито треба похвалити заобљеност и племенитост звука у форте динамици, који код аматерских састава често прети да буде груб и неартикулисан. Такође, ансамбл је спрам младости својих чланова демонстрирао завидан ниво дисциплине у извођењу *Бојородице гјево* Косте Манојловића која је отпевана *mezza voce* и врло мекано. Нумере са световног репертоара, посебно Милојеви-

Додела признања диригенткињи победничког хора
Катарини Станковић

Ћев Муха и комарац и Голема ч'чкалице Драгане Величковић интпретирани су сходно њиховом карактеру, виртуозно, са брижљиво осмишљеним градацијама, захваљујући умешно пласираним ачелерандима и крешендима. Нема сумње, хор Мокрањац је ансамбл у замаху, музички и вокално добро поткован, стога им се у том смислу не може упутити ниједна озбиљна замерка. Имајући то у виду, мишљења смо да је диригенткиња могла бити мало одважнија и инвентивнија у селекцији програма. Рецимо Мокрањчево *Тебе боја хвалим* је химнична композиција без превеликих интпретативних и извођачких изазова, као и Манојловићево *Бојородице дјево* које протиче у једној равни. С друге стране *Муха и комарац* Милојевића и *Голема ч'чкалица* Вељкови-

ћеве јесу атрактивне и захтевне минијатуре, али руку на срце већ много пута чуле. Једини искорак биле су ређе извођене *Сшаре српске народне њесме* Корнелија Станковића, свежа замена за неку од руковети Мокрањца. Свакако, поменута запажања не умањују несумњиви квалитет победничког наступа и више него оправдани епитет лауерата Натпевавања на 55. *Мокрањчевим данима*.

Главна музичка збивања у недељу 12. септембра, отпочела су наступом Оперског студија ФМУ у Београду са опером *Тако чине све* Волфганга Амадеуса Моцарта, у режији Владана Ђурковића, на сцени неготинског Дома културе. Дириговала је уметнички руководилац оперског студија Драгана Радаковић, а клавијирски сарадник је била Ивана Стоковић. Долазак оперског студија у Неготин уверио нас је како би одлична пракса било омогућити студентима певања да што више гостују и по другим местима у Србији. Готово већина градова има позоришну сцену и поседује клавијир, два једина предуслова за овакав тип оперског извођења. Шта више, позоришта по Војводини апсолутно имају могућност да уприличе регуларну оперску представу из домена барокног и класицистичког репертоара и можемо само исказати жаљење што млади оперски уметници немају прилику да на тај начин стичу неопходно сценско искуство. Музички живот тих средина би такође био обогаћен могућношћу да упознају, рецимо, приступачна Моцартова и Росинијева оперска остварења. Оваква размишљања иницирана су духовитом и животном поставком Моцартове опере коју су успешно одиграли чланови Оперског студија. Гласовно и глумачки предњачили су главни сплеткароши, баритон Милан Обрадовић као козерски Дон Алфонсо и кокетна сорпанистица Сара Ристић у улози Деспине. Жртве њихове интриге два љубавна пара били су сопран Наташа Јовић и тенор Стефан Живановић, односно Теодора Илић и баритон Лука Јозић. Иако им се могло штошта замерити из певачког угла, своје роле донели су са пуно шарма и сценске слободе. Велика заслуга у томе припада засигурно редитељу Ђурковићу и његовој инсценацији у ретро маниру 60-их година и

Милан Обрадовић, Стефан Живановић
и Лука Јозић

Сара Ристић, Наташа Јовић
и Теодора Илић

добу сексуалне револуције, која акцентује врцаве елементе Моцартове комедије. Задовољна публика је здушним аплаузом испратила чланове Оперског студија, што је само потврдило наша малопређашња запажања.

Концертом новосадског хора *Свети Стефан Дечански* у Саборној цркви Свете Тројице осветљена је из нешто друкчијег угла идеја водила овогодишењег Фестивала о значају и непоходности музике за духовни опстанак човека у тешким временима. Определивши се за тему *музичких (и)миграција* као концептуални оквир

наступа, диригенткиња хора Тамара Адамов Петичевић пришла је увек актуелном и значајном феномену сеоба са дуалистичког становишта. Према њеним речима сеобе су: „[...] мултиперсонална прича; али су и лична прича. Миграције имају ефекте/процесе који нису одмах видљиви; оне су спољашње и унутрашње, масовне и личне природе.“ Одабирајући православне духовне композиције у складу са оваквим поимањем миграција, Тамара Адамов Петичевић је попут врсног хроничара преточила у форму музичког летописа повест о сеобама од давнина па све до наших дана. Следећи трајекторију *сиољашних сеоба*, мигранти су на програму били заступљени као извор инспирације, али и у улози самих стваралаца. Тако смо имали прилику да кроз стихиру *Плач Агама* Ксеније Шевалкине осетимо сву патњу и бол тренутка изгнанства нашег библијског Праоца из Раја, а затим саосећамо са народом израиљским у композицији Михаила-Иполита Иванова *Ушвердисја срдце моје* на текст из Мојсијевој „Књиге Изласка“. У делима Сергеја Рахмањинова, Николаја Кедрова-сина и Михаила Константинова могли смо да ослушнемо носталгију руске емиграције за својом отаџбином. Њиховим обраћањем руском знаменом *појању* преплићу се *сиољашња* и *унутрашња сеоба*. Како каже Адамов Петичевић „унутрашње сеобе одвијају се кроз животне и стваралачке фазе. У музици, стварној и извођеној кроз векове, уочавају се мостови; они се граде музичким прослеђивањем, преношењем са генерације на генерацију.“ Овако дефинисан други аспект појма сеоба представља интересантно ишчитавање традиције која живи кроз трансмисију наслеђа у времену и простору. Водећи се њеном дијахронијском димензијом нашле су се на програму композиције Корнелија Станковића, Стевана Ст. Мокрањца и Милорада Маринковића у којима мигрира српско (карловачко) црквено појање. Међутим, обухваћен је и синхронијски аспект карловачког појања које представља осу симетрије спољашњих и унутрашњих процеса иницираних Великом сеобом Срба. Транссторијски и трансстилски контекст композиција повезује тако у вертикали националну, културоло-

Тамара Адамов Петивијевић
са хором *Свети Стефан Дечански*

шку и духовну хоризонталу омузикаљену у виду карловачког појања. Сагледавајући формалну и садржинску страну концерта открива нам се каква особа стоји иза његове замисли. Реч је о уметници која са истраживачком пасијом и знатижељом прилази осмишљавању својих наступа, истовремено урањајући дубоко у интерпретативне захтеве дела. Тамару Адамов Петивијевић красе у исти мах широка ерудиција, висок извођачки ниво, непресушна енергија и изванредни људски квалитети, што се огледа у њеним програмским концепцијама, али и другим прегнућима у сфери српске музике вредним дивљења. Значајну улогу у њеном деловању имају и *Мокрањчеви дани* на којима већ пету годину за редом, заједно са Милојем Николићем, човеком и уметником истог формата, држи диригентски семинар из кога је потекао *Српски хорски савез*. Поменути институција подузима низ корака у промовисању и унапређењу хорског живота у нашој средини, а плод тога јесте између осталог и недавна публикација хорова Петра Коњовића и Марка Тајчевића, која је имала своју промоцију у наредним данима Фестивала. Беспрекорно опремљена нотна издања њена су визија већ дуги низ година, почев од *Осмогласника* Корнелија Станковића, који је пратио и компакт диск са извођењем хора *Свети*

Стефан Дечански. Следе и други њихови пројекти са циљем обједињавања истраживачког и извођачког приступа хорској баштини о чему сведочи концерт на овогодишњем Фестивалу. Креативности и студиозности у погледу конципирања програма, реципрочна је била ауторитативност и сугестивност његове звучне реализације. Томе је нарочито допринела свестраност диригенткиње и ансамбла, који подједнако добро изводе акапела и вокално-инструментална дела западноевропске музике и словенских аутора, широке жанровске и стилске лепезе почев од енглеске мадригалистичке школе и немачких протестантских кантата све до ораторијалних и оперских остварења. Свакако срж њихове ак-

тивности јесте православна духовна музика у свим њеним модалитетима што је дошло до изражаја на самом наступу где смо имали прилику да уживамо у шари Станковићевих једногласних записа, чистоти Мокрањчевског четворогласног слога и симфонизираности хорског ткива код Рахмањинова. Стихире и духовни концерт, химне и тропари, делови обреда и многољетствије, произнешени су са истанчаним осећајем за однос музике и текста. Упечатљиво је истакнут карактер сваке од композиција у распону од молитвене атмосфере појања и драме прогонства до оптимизма госпелом обојеног псалма руског емигранта Михаила Констатинова. Захваљујући уз то специфичном звуку ансамбла кога одликују гилкост својствена западној извођачкој пракси и заобљеност тона типична за источне хорова, Тамара Адамов Петивијевић је кроз наступ у потпуности предочила идеју сеоба учинивши да блиску музику слушамо са посве новим поимањем. Концертом хора *Свети Стефан Дечански* заокружено је уводно поглавље 55. издања фестивала Мокрањчеви дани, доказавши да чак и најтеже околности не могу угасити жељу људи за извођењем и слушањем музике, нити поништити њену регенеришућу моћ.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

78

МОКРАЊАЦ : часопис за културу / главни и одговорни уредник
Соња Маринковић. - 2000, бр. 1- . - Неготин : Дом културе
"Стеван Мокрањац", 2000- (Неготин : Линотип). - 29 cm

ISSN 1452-2691 = Мокрањац
COBISS.SR-ID 168391943

